

На основу чл. 21. и 23. Закона о родној равноправности (“Службени гласник РС”, број 52/2021, даље: Закон) и члана 31. Статута Покрајинског завода за заштиту споменика културе Петроварадин (даље: Завод), в.д. директора Завода, дана 26.03.2026.године, доноси

П Л А Н УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ОД ПОВРЕДЕ ПРИНЦИПА РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ

1. Уводне одредбе

Родна равноправност подразумева једнака права, одговорности и могућности, равномерно учешће и уравнотежену заступљеност жена и мушкараца у свим областима друштвеног живота, једнаке могућности за остваривање права и слобода, коришћење личних знања и способности за лични развој и развој друштва, једнаке могућности и права у приступу робама и услугама, као и остваривање једнаке користи од резултата рада, уз уважавање биолошких, друштвених и културолошки формираних разлика између мушкараца и жена и различитих интереса, потреба и приоритета жена и мушкараца приликом доношења јавних и других политика и одлучивања о правима, обавезама и на закону заснованим одредбама, као и уставним одредбама.

Дискриминација на основу пола, полних карактеристика, односно рода, јесте свако неоправдано разликовање, неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), на отворен или прикривен начин, у односу на лица или групе лица, засновано на полу, полним карактеристикама, односно роду у: образовној, економској области; области запошљавања, занимања и рада, samozapoшљавања; здравственом осигурању и заштити; социјалном осигурању и заштити; области безбедности; екологији; области културе; спорту и рекреацији; као и у другим областима друштвеног живота.

Непосредна дискриминација на основу пола, полних карактеристика, односно рода, постоји ако се лице или група лица, због њиховог пола, полних карактеристика, односно рода, у истој или сличној ситуацији, било којим актом, радњом или пропуштањем, стављају или су стављени у неповољнији положај, или би могли бити стављени у неповољнији положај.

Посредна дискриминација на основу пола, полних карактеристика, односно рода, постоји ако, на изглед неутрална одредба, критеријум или пракса, лице или групу лица, ставља или би могла ставити, због њиховог пола, полних карактеристика, односно рода, у неповољан положај у поређењу са другим лицима у истој или сличној ситуацији, осим ако је то објективно оправдано законитим циљем, а средства за постизање тог циља су примерена и нужна.

Дискриминација на основу пола, полних карактеристика, односно рода постоји ако се према лицу или групи лица неоправдано поступа неповољније него што се поступа или би се поступало према другима, искључиво или углавном због тога што су тражили, односно намеравају да траже заштиту од дискриминације на основу

пола, односно рода, или због тога што су понудили или намеравају да понуде доказе о дискриминаторском поступању.

Дискриминацијом на основу пола, полних карактеристика, односно рода, сматра се и узнемиравање, понижавајуће поступање, претње и условљавање, сексуално узнемиравање и сексуално уцењивање, родно заснован говор мржње, насиље засновано на полу, полним карактеристикама, односно роду или промени пола, насиље према женама, неједнако поступање на основу трудноће, породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета, одсуства ради посебне неге детета у својству очинства и материнства (родитељства), усвојења, хранитељства, старатељства и подстицање на дискриминацију као и сваки неповољнији третман који лице има због одбијања или трпљења таквог понашања.

Дискриминација на основу пола, полних карактеристика, односно рода, забрањена је у односу на: услове за запошљавање и избор кандидата за обављање одређеног посла; услове рада и сва права из радног односа; образовање, оспособљавање и усавршавање; напредовање на послу; отказ уговора о раду.

Дискриминација лица по основу два или више личних својстава без обзира на то да ли се утицај поједних личних својстава може разграничити је вишеструка дискриминација или се не може разграничити (интерсексијска дискриминација).

Не сматрају се дискриминацијом на основу пола, полних карактеристика, односно рода, мере за заштиту материнства и очинства (родитељства), усвојења, хранитељства, старатељства, као и заштита на раду запослених различитог пола, у складу са прописима којима се уређују радни односи и безбедност и здравље на раду, посебне мере уведене ради постизања пуне родне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају на основу свог пола, полних карактеристика, односно рода.

Не сматрају се дискриминацијом на основу пола, полних карактеристика, односно рода, посебне мере донете ради отклањања и спречавања неједнаког положаја жена и мушкараца и остваривања једнаких могућности за жене и мушкарце.

Законом се уређује појам, значење и мере политике остваривања и унапређења родне равноправности, као и врсте планских аката у области родне равноправности, надзор над применом Закона и друга питања од значаја за остваривање и унапређење родне равноправности. Наведеним законом се уређују обавезе органа јавне власти, послодаваца и других социјалних партнера да интегришу родну перспективу у области у којој делују.

2.1. Правни оквир-међународни акти

- Повеља Уједињених нација
- Универзална декларација о људским правима (1948)
- Европска декларација о људским правима (1950)
- Међународни пакт о грађанским и политичким правима (1966)
- Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима (1966)
- Конвенција о правима детета (1989) и протокол уз конвенцију
- Конвенција о спречавању свих облика дискриминације жена
- Резолуција СБУН-жене, мир и безбедност 1325 (2000), 1820 (2008), 1888 (2009), 1889 (2009), 1906 (2010), 2016 (2013), 2122 (2013)

- Резолуција ГСУН 65/69-Жене, разоружање, неширење и контрола оружја
- Специјална сесија ГСУН: Жене 2000:Родна равноправност, развој и мир за 21 век (2000) – Миленијумска декларација УН А/Res/55/2 (2000)
- Директива Савета Европе 78/2000 о дискриминацији
- Директива 2006/54/ЕЗ о спровођењу принципа једнаких могућности за мушкараце и жене у погледу запошљавања и занимања

2.2. Правни оквир-прописи Републике Србије

- Устав Републике Србије (“Службени гласник РС”, бр. 98/2006);
- Закон о родној равноправности (“Службени гласник РС”, број 52/2021)
- Закон о забрани дискриминације (“Службени гласник РС”, бр. 22/2009 и 52/2021);
- Закон о раду (“Службени гласник РС”, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 (Одлука УС), 113/2017 и 95/2018 (аутентично тумачење));
- Закон о националном оквиру квалификација Републике Србије (“Службени гласник РС”, бр. 27/2018, 6/2020 и 129/2021 (др. закон));
- Правилник о изради и спровођењу плана управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности (“Службени гласник РС”, бр. 67/2022, даље: Правилник);
- општи акти Органа јавне власти.

3. Садржина Плана управљања ризицима

План управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности (даље: План управљања ризицима) представља гаранцију родне перспективе, уродњавања и уравнотежене заступљености полова у радним процесима Органа јавне власти.

Гаранција родне перспективе односи се на узимање у обзир родних разлика, разлика по полу и различитих интереса, потреба и приоритета жена и мушкараца и њихово укључивање у све фазе планирања, припреме, доношења и спровођења одлука Органа јавне власти, као и обављања радних процеса.

Уродњавање представља средство за остваривање и унапређивање родне равноправности кроз укључивање родне перспективе у све фазе процеса рада Органа јавне власти.

Уравнотежена заступљеност полова постоји када је заступљеност једног од полова између 40-50% у односу на други пол, а осетно неуравнотежена заступљеност полова постоји када је заступљеност једног пола нижа од 40% у односу на други пол, осим ако посебним законом није другачије прописано.

Приликом израде Плана управљања ризицима полази се од радних процеса у свим областима функционисања Органа јавне власти.

План управљања ризицима садржи:

- списак области и радних процеса који су нарочито изложени ризику за повреду принципа родне равноправности, укључујући и резултате процене степена ризика;
- списак превентивних мера којима се спречавају ризици и рокови за њихово предузимање;
- податке о лицима одговорним за спровођење мера из Плана управљања ризицима.

4.1. Радни процеси

Основни подаци Органа јавне власти:

Назив: Покрајински завод за заштиту споменика културе Петроварадин

Адреса седишта: Нови Сад, Петроварадин, Штросмајерова 22

Матични број: 08054860

ПИБ: 102126979

Одговорно лице: Др Владимир Кубет, в.д. директора

Подаци о лицу за координацију у Органу јавне власти:

Име и презиме: Данијела Симић

Број телефона: 021/431-211

Емаил: danijela.simic@pzzzsk.rs

Структура Органа јавне власти:

1. Сектор заједничке службе
2. Истраживачки сектор
3. Архитектонски сектор
4. Сектор за конзервацију дела ликовне и примењене уметности

Опис радних процеса на основу аката Органа јавне власти

У Сектору заједничке службе обављају се следећи послови:

- прате се и примењују закони и други прописи и израђују нормативни акти Завода;
- обављају се послови из области радних односа;
- води се управни поступак;
- обављају се стручни послови правне заштите непокретних културних добара;
- израђују се предлози одлука за проглашење и категоризацију непокретних културних добара и обављају други послови из области примене правних прописа;
- послови који се односе на заступање Завода у поступцима пред судовима и другим органима;
- обављају се послови архиве и послови пријема, отпремања и архивирања поште;
- припрема материјала за Стручно веће и Колегијум; припрема материјала и израда нацрта одлука које доноси Управни одбор, Надзорни одбор и директор Завода;

- административни, дактилографски и стручно технички послови и други општи послови;
- послови одржавања хигијене пословних просторија;
- послови безбедности и здравља на раду;
- послови противпожарне заштите;
- израда плана интегритета и спровођење мера;
- презентација Завода путем интернета;
- курирски и портирски послови;
- старање о исправности моторних возила Завода и друге опреме
- стручни послови рачуноводства и књиговодства;
- праћење финансијских прописа и прописа везаних за послове јавних набавки; израђује се годишња анализа прихода и расхода;
- врши контрола финансијске документације, као и израда периодичног и годишњег финансијског извештаја о пословању Завода.
- спровођење поступака јавних набавки; организовање, координација и контрола извршења комерцијалних и послова јавних набавки;
- припремање предлога годишњих планова набавки;
- одговорност за извршење комерцијалних послова и послова јавних набавки;
- дају се предлози и доносе се одлуке о начину реализације комерцијалних послова и послова из области јавних набавки;
- врши се праћење и истраживање тржишта, израда анализа за потребе спецификација приликом расписивања поступка јавних набавки;
- израда уговора о јавним набавкама и праћење њихове реализације и
- обављају се други послови у складу са законом.

У оквиру **Истраживачког сектора** обављају се следећи послови:

- истраживање, евидентирање, проучавање, валоризација и ревизија добара за која се може претпоставити да могу имати својства културног добра, добара која уживају претходну заштиту, непокретних и покретних културних добара која се налазе у непокретном културном добру,
- припремање предлога елабората за утврђивање непокретних културних добара, непокретних културних добара од великог и изузетног значаја и њихово брисање из регистра културних добара,
- утврђивање предлога услова и мера техничке заштите и смерница за очување непокретних културних добара и добара која уживају претходну заштиту, као и остваривање увида у спровођење истих,
- учешће у изради пројеката мера техничке заштите и других архитектонско-грађевинских радова на непокретним културним добрима и добрима која уживају претходну заштиту,
- учешће у изради и израда елабората и студија за заштиту и коришћење непокретних културних добара и добара која уживају претходну заштиту,
- праћење спровођења мера заштите,

- археолошка ископавања и истраживања,
- вршење надзора над извођењем радова на конзервацији и рестаурацији и на спровођењу других мера техничке заштите на непокретним културним добрима и добрима која уживају претходну заштиту,
- вођење регистра културних добара, евиденција о добрима која уживају претходну заштиту и евиденција о подигнутим споменицима на територији Завода, издавање уверења о чињеницама садржаним у овим регистрима и евиденцијама,
- вођење техничке документације, планотеке и фототеке,
- прикупљање, сређивање и чување документационог материјала о конзерваторско-рестаураторским радовима, археолошким, етнолошким, архитектонским и архивским истраживањима,
- фото снимање непокретних културних добара и добара која уживају претходну заштиту,
- пружање стручне помоћи сопственицима и корисницима културних добара и добара која уживају претходну заштиту,
- дигитализација документације о културним добрима и добрима под претходном заштитом,
- унос и ажурирање компјутерских база података и формирање информационог система документације о културним добрима и добрима под претходном заштитом,
- давање документације на увид заинтересованим лицима,
- давање стручног мишљења ради утврђивања локације за подизање споменика и услова за њихово уређење,
- вођење стручне библиотеке,
- припрема за штампу публикација из делатности Завода, и
- други послови из делатности Завода у складу са законом.

У Истраживачком сектору образује се једна ужа унутрашња јединица: Одсек археологије.

У Архитектонском сектору обављају се следећи послови:

- истраживање, евидентирање, проучавање, валоризација и ревизија добара за која се може претпоставити да могу имати својства културног добра, добара која уживају претходну заштиту и непокретних културних добара,
- израда техничке документације,
- припремање предлога елабората за утврђивање непокретних културних добара, непокретних културних добара од великог и изузетног значаја и њихово брисање из регистра културних добара,
- утврђивање предлога услова и мера техничке заштите и других архитектонско-грађевинских радова и смерница за очување непокретних

културних добара и добара која уживају претходну заштиту, као и остваривање увида у спровођење истих,

- израда пројеката мера техничке заштите и других архитектонско-грађевинских радова на непокретним културним добрима која уживају претходну заштиту,
- учешће у изради елабората и студија за заштиту и коришћење непокретних културних добара и добара која уживају претходну заштиту,
- израда предлога сагласности на пројекте мера техничке заштите и других архитектонско-грађевинских радова на непокретним културним добрима и добрима која уживају претходну заштиту,
- техничка контрола пројектно техничке документације,
- вршење конзерваторског и стручног надзора над извођењем радова на конзервацији и рестаурацији непокретних културних добара и добара која уживају претходну заштиту и на спровођењу других техничко-заштитних мера,
- пријем архитектонско-грађевинских радова на непокретним културним добрима и добрима која уживају претходну заштиту,
- утврђивање предлога услова чувања и коришћења непокретних културних добара и добара која уживају претходну заштиту и мера заштите за потребе израде просторно-планских докумената и давање мишљења о нацртима истих,
- утврђивање предлога услова за постављање елемената урбане опреме,
- пружање стручне помоћи сопственицима и корисницима непокретних културних добара и добара која уживају претходну заштиту,
- организација изложби, и
- други послови из делатности Завода у складу са законом.

У Сектору за конзервацију дела ликовне и примењене уметности обављају се послови конзервације зидних слика, икона, иконостаса, мозаика и пластике који подразумевају и обухватају следеће мере и активности:

- Испитује се стање, узроци оштећења, угрожености и пропадања културних добара, састав материјала од којих су начињени и технологију њихове израде, услове под којима егзистирају, испитује средства и методе за заштиту културних добара и стара се о примени одабраних;
- Израду планова, вршење истраживања и евидентирање споменика културе и добара која уживају претходну заштиту;
- истраживање материјала за потребе конзерваторске праксе и објављивање резултата истраживања, израда документације о живопису, мозаицима, иконопису и покретним културним добрима, каменој пластици и скулптури и изведеним конзерваторско-рестаураторским радовима;

- израда пројеката и елабората за извођење конзерваторско-рестаураторских радова и презентација, руковођење извођењем и непосредно извођење тих радова;
- истраживања у циљу изналажења нових метода и материјала за конзервацију и рестаурацију зидног сликарства, покретних културних добара и камене пластике и скулптура;
- израда студија и монографија о споменицима културе;
- остваривање увида у заштиту и коришћење споменика културе од великог и од изузетног значаја и предлагање мера заштите;
- извођење сликарско-конзерваторских и дуборезачко-позлатарских радова на делима ликовне и примењене уметности;
- послове пропагирања културног наслеђа и стручног усавршавања кадрова путем држања предавања, учествовање путем реферата на семинарима, курсевима и
- друге послове из делатности Завода у складу са законом.

У Сектору за конзервацију дела ликовне и примењене уметности образује се једна ужа унутрашња јединица: Вајарско – дуборезачки и позлатарски одсек.

4.2. Родно осетљива статистика

Укупан број запослених и радно ангажованих лица у Органу јавне власти износи 48 (100%).

Од укупног броја запослених: 29 (60%) чине жене, 19 (40%) чине мушкарци.

Старосна структура запослених у Органу јавне власти:

Укупно: 3 (6,25%) од 21-30 година живота

Ж: 3 (6,25%)

М: 0 (0%)

Укупно: 11 (22,92%) од 31-40 година живота

Ж: 6 (12,5%)

М: 5 (10,41%)

Укупно: 15 (31,25%) од 41-50 година живота

Ж: 10 (20,83%)

М: 5 (10,42%)

Укупно: 12 (25%) од 51-60 година живота

Ж: 7 (14,58%)

М: 5 (10,42%)

Укупно: 7 (14,58%) од 61-70 година живота

Ж: 3 (6,25%)

М: 4 (8,33%)

Стручна спрема запослених и радно ангажованих у Органу јавне власти:
Квалификације које поседују запослена и радно ангажована лица, разврстана по полу:

Ниво квалификације:	Укупно:	Жене:	Мушкарци:
1)	-	-	-
2)	-	-	-
3)	-	-	-
4)	10 (20,83%)	5 (10,42%)	5 (10,42%)
5)	-	-	-
6.1)	1 (2,08%)	-	1 (2,08%)
6.2)	10 (20,83%)	6 (12,5%)	4 (8,33%)
7.1)	25 (52,08%)	17 (35,41%)	8 (16,67%)
7.2)	-	-	-
8)	2 (4,16%)	1 (2,08%)	1 (2,08%)

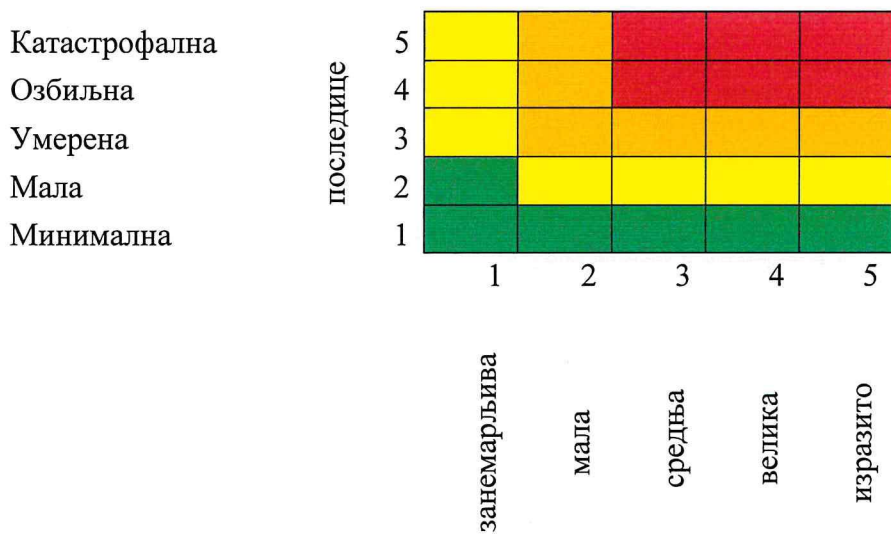
Напомена: ниво квалификација запослених и радно ангажованих одређује се у складу са Законом о националном оквиру квалификација Републике Србије.

5. Процена ризика

План управљања ризицима израђује се на основу процене ризика, која представља почетну фазу у процесу израде Плана управљања ризицима. Процена ризика врши се у свим радним процесима Органа јавне власти.

Проценом ризика идентификују се извори могућег угрожавања лица у процесу рада који могу да проузрокују повреду принципа родне равноправности и сагледавају могуће последице, потребе и могућности за заштиту од повреде принципа родне равноправности.

Процена степена ризика се врши уз помоћ матрице којом се ризик процењује и мери као: веома висок (црвена), висок (наранџаста), умерени (жута) и низак (зелена), на основу којих се процењује вероватноћа настанка ризика, као и последица тог ризика, према наведеној табели.

Процена ризика у одређеном радном процесу врши се тако што се број запослених мање заступљеног рода у радном процесу подели са укупним бројем запослених у радном процесу и помножи са 100. Тада се добија проценат уравнотежености полова у Заводу на основу чега се може проценити ризик родне неравноправности.

Родна равноправност је заступљена ако је уравнотеженост између 40 и 50%, што значи да испод 40% постоји низак ризик родне неуравнотежености.

Процена ризика на основу које се утврђује вероватноћа настанка последице према горе наведеној табели служи да се у сваком радном процесу идентификују процеси који су нарочито изложени ризику за повреду принципа родне равноправности и то на следећи начин:

- 0 - 10% веома висок ризик;
- 10 - 20% висок;
- 20 - 30% умерени;
- 30 - 40% низак.

На основу извршене анализе утврђује се који су радни процеси нарочито изложени ризику за повреду принципа родне равноправности.

6. Радни процеси који су нарочито изложени ризику за повреду принципа родне равноправности

Не постоје радни процеси који су нарочито изложени ризику за повреду принципа родне равноправности у Заводу - Органу јавне власти.

7. Превентивне мере којима се спречавају ризици и рокови за њихово предузимање

Мере за остваривање и унапређивање родне равноправности се деле на опште мере и посебне мере.

Опште мере за остваривање и унапређивање родне равноправности јесу законом прописане мере којима се у одређеној области забрањује дискриминација на основу пола, односно рода, или налаже одговарајуће поступање ради остваривања родне равноправности.

Посебне мере за остваривање и унапређивање родне равноправности су активности, мере, критеријуми и праксе у складу са начелом једнаких могућности којима се обезбеђује равноправно учешће и заступљеност жена и мушкараца, посебно припадника осетљивих друштвених група, у свим сферама друштвеног живота и једнаке могућности за остваривање права и слобода.

Приликом одређивања посебних мера морају се уважавати различити интереси, потребе и приоритети жена и мушкараца, а посебним мерама мора се обезбедити:

примена уродњавања и родно одговорног буџетирања у поступку планирања, управљања и спровођења планова, пројеката и политика;

промовисање једнаких могућности у управљању људским ресурсима;

уравнотежена заступљеност полова у управним и надзорним телима и на положајима;

уравнотежена заступљеност полова у свакој фази формулисања и спровођења политика родне равноправности;

употреба родно сензитивног језика како би се утицало на уклањање родних стереотипа при остваривању права и обавеза жена и мушкараца;

прикупљање релевантних података разврстаних по полу и њихово достављање надлежним институцијама.

Врсте посебних мера су:

- подстицајне мере, којима се дају посебне погодности или уводе посебни подстицаји у циљу унапређења положаја и обезбеђивања једнаких могућности за жене и мушкарце и у свим радним процесима Органа јавне власти, као и у свим областима друштвеног живота;

- програмске мере, којима се операционализују програми за остваривање и унапређење родне равноправности.

Орган јавне власти је применио све опште мере прописане Законом о раду, а које се односе на услове рада и сва права из радног односа, образовање, оспособљавање и усавршавање, напредовање на послу и престанак радног односа.

Посебне мере:

- умањити родни дисбаланс приликом запошљавања;

- организовати обуке запослених о родној равноправности у сфери рада;

- анализирати остале радне процесе код Органа јавне власти у циљу испитивања заинтересованости запослених мање заступљеног пола за обављање послова из радног процеса у којем постоји веома висок ризик од повреде принципа родне равноправности;

- пратити оптерећење запослених бројем и врстама задужења с посебним освртом на оптерећење које у радном процесу имају запослени мање заступљеног пола;
- континуирано пратити појединачна радна оптерећења запослених и вршити прераспodelу посла у складу са кадровским могућностима;
- организовати разговоре са запосленима који обавесте Орган јавне власти о престанку радног односа о разлозима престанка.

8. Подаци о лицима одговорним за спровођење мера из Плана управљања ризицима

Лице одговорно за спровођење мера из Плана управљања ризицима:

Име и презиме:

Др Владимир Кубет, в.д. директора

број телефона: 021/431-211

Емаил: office@pzzzsk.rs

Одговорно лице:

Др Владимир Кубет, в.д. директора